

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ

A. Μετάφραση

Όλα είναι αξιοθρήνητα στους εμφύλιους πολέμους, αλλά τίποτε πιο αξιοθρήνητο από την ίδια τη νίκη· αυτή κάνει τους νικητές πιο άγριους και πιο αχαλίνωτους απ' ό,τι συνήθως, ώστε, κι αν ακόμη δεν είναι τέτοιοι από τη φύση τους, να πιέζονται από ανάγκη να γίνουν (να είναι). Γιατί τα αποτελέσματα των εμφυλίων πολέμων είναι πάντοτε τέτοια, ώστε να γίνονται όχι μόνο αυτά, που επιθυμεί ο νικητής, αλλά ακόμη ώστε ο νικητής να κάνει το χατίρι εκείνων, με τη βοήθεια των οποίων κερδήθηκε η νίκη.

Γεμάτα είναι όλα τα βιβλία, γεμάτοι (είναι) οι λόγοι των σοφών, γεμάτη (είναι) η αρχαιότητα από παραδείγματα· όλα αυτά θα βρίσκονταν στην αφάνεια, αν δεν τα συνόδευε το φως των γραμμάτων. Πόσες πολλές εικόνες γενναιοτάτων ανδρών – όχι μόνο για να (τις) κοιτάζουμε, αλλά και για να (τις) μιμούμαστε – μας έχουν κληροδοτήσει οι συγγραφείς και οι Έλληνες και οι Λατίνοι!

B. Παρατηρήσεις

1α. exitu, exituum

auxilium, auxiliorum (στον ενικό σημαίνει βοήθεια και στον πληθυντικό επικουρικά στρατεύματα)

liber, libro

luminis, lumina

imago, imaginibus

1β. nullius rei

ipsum

talis

quem

sibi

1γ. Επίθετα:

Θετικός

misera

feroces

Συγκριτικός

miseriora

ferociores

Υπερθετικός

miserrima

ferocissimos

Επιρρήματα:

Θετικός

misere

ferociter

Συγκριτικός

miserius

ferocius

Υπερθετικός

miserrime

ferocissime

2α. προστακτική ενεστώτα

-

fi

-

-

fite

-

γερονδιακό: faciendus – facienda – faciendum

2β.

Εν: obsequatur

Πρτ: obsequeretur

Μελ: obsecuturus sit

Πρκ: obsecutus sit
Υπρ: obsecutus esset
Συντ.Μελ.:

2γ. redditis, reddidistis

cogi, coactum iri

vult, velet

iaceam, iacuerim

relinquebas, reliqueras

3α. quae iacuissent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accessisset.

3β. Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση που εισάγεται με το συμπερασματικό σύνδεσμο *ut*, γιατί είναι καταφατική. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το συμπέρασμα θεωρείται υποκειμενική κατάσταση στα λατινικά και συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (*cogantur*), διότι εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (*sunt*) – συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα στο παρόν. Ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων, γιατί το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του.

3γ. nihil miserius ipsā victoriā (αφαιρετική συγκριτική)

4α. civilibus: επιθετικός προσδιορισμός στο bellis

ferociiores: κατηγορούμενο στο αντικείμενο victores

exitus: υποκείμενο του ρήματος sunt

auxilio: αφαιρετική του μέσου στο ρήμα parta sit

ad imitandum: εμπρόθετη αιτιατική γερουνδίου που δηλώνει σκοπό στο ρήμα reliquerunt

nobis: έμμεσο αντικείμενο του ρήματος reliquerunt

4β. Cicero dixit bellorum civilium exitus tales esse semper, ut non solum ea fierent, quae vellet victor.

Επιμέλεια: Βέργαδου Βίκη, Καραχάλιου Ιωάννα - Φιλόλογοι